DECLARATIO Parlamenti Anglia

Expeditione Exercitûs eorum in S C O TI A M.

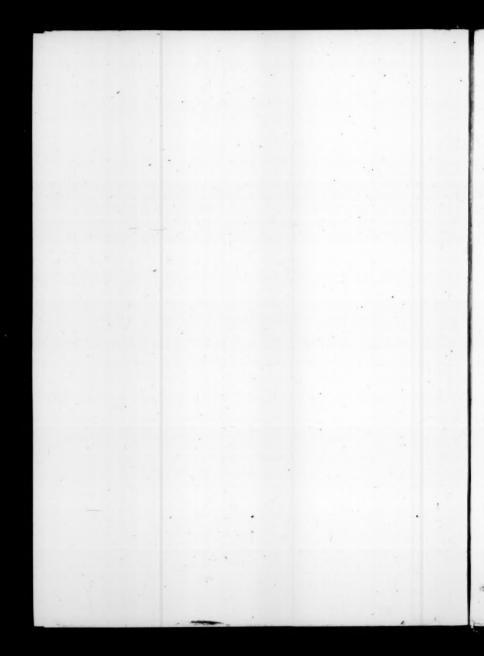

Die Mercurii, Junii 26. 1650.

A Parlamento decretum est, ut Concilium Statûs Deciarationem hanc typis mandari & in vulgus emitte curet.

Henr. Scobell Cler. Parl.

Londini, Typis Guil. Du-gard, jussu Concilii Statûs. Anno 1650.

DECLARATIO

PARLAMENTI ANGLIÆ

Expeditione Exercitûs eorum in SCOTIA.M.

Ot tantísque calamitatibus comitatum inevitabiliter est quodeunque Bellum, ut nullum omnino, nisi Justitis sundatum, & Necessitate, vel suscipi, vel promoveri debeat; inter eos præcipuè, quibus utrinque non desunt mutur desensionis Argumenta, & arctius amicitia vinculum efficere oporteat ejusdem Religionis Professio.

Hujus rei pentitatio diu diainuit Parlamentum Anglia (quamvis nec justa desuit caussa, nec proritatio magna) ne vires suas contra Scotiam exereret; ut scilicet sanguinis essusionem devitaret; aliasque calamitates, qua promiscue illos etiam involverent, qui in ea Natione rei torsitan eorum criminum, qua hoc bellum impellunt, non suere. Et quorum Consilia, cum quid eorum intersit, recte perceperint, in eundem nobiscum scopum possint collimare.

A ~

Non cessavit interea Parlamentum Anglie, quin modis omnibus, issque amicissimis, contenderit, ut discrepantiz omnes, compensatione factà, componerentur, nec properanter ad ultimum remedium (quamvis rejecte toties sint conditiones pacificatorie) consugit; summà exspectans patientià, an Divina Providentia viam ullam aliam potiùs quam Arma detegeret, qua justissimis suis Possulatis tandem satissieret.

Notatis vero eorum Actionilus & Declarationibus, intellectis etiam quæ movent, quæ moliuntur, inimicissimos esse paci cum Republica nostra liquidò apparet; & hostilem adhuc eundem inesse illis animum, quamvis mirabiliter innotuit Dei digi-

tus contra nuperam eorum Invafionem.

Destinata sedulò prosequuntur, nec tempus aliquod in Apparatibus suis, nempe foris negotiando, domi cuncta adaptando, per-

didere.

His igitur rectè pensitatis, Parlamentum Anglia, ex Officio suo, quo Reipublica tenentur (cujus Tutela illis commissa) justum omnino & necessarium censuit Exercitum è vestigio in Scotiam mittere. Qua FOSTITIA, & NECESSITAS, nec non

CONSILIA nostra in sequentibus explicata erunt.

Omissa igitur prolixa injuriarum recensione, quibus à Delegatis Scotie, (dum in Anglia adhuc manebant, amicitiam summam, & in eadem caussa unanimitatem prætendentes) lacessiti suimus, ut nempe Astiones Legislative Potessatis ussurpare conati sint; ut conjunctum in illas jus ambire, & de Jure illo contessari aussi; ut denique Populum hujus Reipublicæ (Consilia nuperi Regis interea sub prætextu Fæderis promoventes) ab Officio suo erga Parlamentum seducere, ut illis mox Angliam invasuris consentirent, conati sint. Quod frequentibus populi motibus, & insurrectionibus in Anglia eodem tempore erumpentibus nempe anno 1648 liquidò satis apparuit.

Qui periculosissimus tot undique motuum concursus Tyrannidem, & miserias omnes in capita nostra reduxisset, nisi brachium suum Deus Omnipotens (qui caussam hanc pro sua vendicare dignatus est) mirabiliter exeruisset, contra tot hostes & numeris, & apparatibus longè nobis superiores. Sed omissis his, alissque, ad illud, quod JUSTITIAM Consilii impræsentiarum nostri demonstrabit, nempe Invasionem Anglia

Autoritate

Autoritate & mandato Parlamenti Scotie, veniamus; omnibus in hoc confentientibus, ut Anglia in predam illis cederet; quamvis lites quædam inter illos, penès quos effe debuit suprema potestas, ideóque maxima promovendi utriusque partis commoda opportunitas, sub specioso Fæderis prætexu, acciderunt.

Huc spectabat, quòd Scoti anno 1648 Oppida Bervicum, & Carleolam occuparunt, essque Præsidia imposuerunt, contra Pacium Parlamentorum utriusque Nationis anno 1640, quo cautum suit, nè Præsidia illis Oppidis, ullisve aliis in utriusque Nationis Margine sitis imponerentur. Quod ab Anelis religio-

fiffime observatum fuit.

Consensum quoque est eodem Pacto, trium Mensium Commonitionem bellum quodcunque præcessuram. Hæc tamen Invasio (autoritate scilicet Parlamenti Scotie) durante Pacto, & fine aliqua (quod opportuit) prævia Hostilitatis Declaratione facta fuit; eodem etiam tempore, quo Delegati à Parlamento Anglia, Edinburgi agentes, operam navabant, ut tractatu aliquo (quod etiam Scoti recusabant) lites dirimerentur. Impium quoque hoc eorum Propositum prosecuti sunt, non solummodo adscitis sibi factionis nuperi Regis hominibus, Ductore Langdalo: fed alios etiam Milites, tam Scotos quam Anglos, qui stipendiis Parlamenti Anglie militabant in Hybernia, ab Officiis suis pellexerunt, ut sibi in perfidiofa hac invafione auxiliarentur. Postquam verò mirabili erga nos Dei bonitate, debellati omnino, & puniti sunt persidi hi Oppugnatores; Exercitus noster, nostra autoritate, invitantibus insuper Scotia Delegatis Edinburgi sedentibus (missis idcirco ad Castra Anglicanaprope Bervicum, cum literis Fidei Carro, & Straugherno) in Scotiam progressus est. Postea quog; ulterius orantibus pro Regno Scotie Argilio Marchione, Domino Elco, aliifque, magna pars Excercitûs nostri ad Edinburgum ferè progressa est, ad confirmandos animos Scotici excercitus, tunc temporis de conditionibus cum Comitibus Crafordie, Lindseie, Lanerici, & Georgio Monroe, reliquisque eorum hostibus ad Sterlini pontem agitantis. Re ad votum eorum confecta, Excercitus noster summå gratulatione pro mirabili, quem Deus dederat, successu exceptus elt-

Tum verò redeunte Excercitu ad Boreales Anglia Partes (nondum hoste illic plenè debellato) enixè rogantibus Scotis, magna

A 3

pars ejus in Scotia relicta est; donec Natio illa, stabilità pace, & copiis quas vellent comparatis, in tuto esset. Hoc seliciter consecto negotio, in Angliam reversi sunt Excercitus nostri, Sospitatores (Dei benedictione) nationis Scotica, maximorum illis bonorum, & potestatis, qua nunc fruuntur, largitores. Hoc enim tunc agnoscebant Scoti, gratam, sirmamque cum Anglia amicitiam colere exoptantes.

Nunc tamen, deposita prissinorum benesiciorum memoria, necnon Protestationibus de Iustitia & Traciatibus (communi societatis bumanæ obligamentis) pro nihilo habitis, vires suas in exitium eorum, quorum benesicio eas adepti sunt, exerce conantur.

Regimini nostro rursus se immiscere contendunt, & statuere quid in illo sit fundamentale; dirigere, necnon minari, nisi quod jam stabilitum sit permutemus, eorumque voluntati & emolumento accommodemus. Quod liquidissime apparet Protestatione facta, & nobis per Delegatos eorum Comitem Louthianum, Ioannem Chisseium, & Glendonningum missa. Cui nos Declaratione brevi (cum his excusa) responsium dedimus. Hi tamen Delegati à Parlamento Scotiæ approbati, nec ulla omnino censura notati, quamvis poscente Parlamento Angliæ, à quo salva custodia Bervicum u q; missi, ut traderentur constitutis à Parlamento Scotiæ, qui illos reciperent.

Sed quoniam Injuria, & Provitationes (quamvis acerbæ) fine bello præteriri & possint & debeant, quamvis justum sit ejusmodi bellum, si non item sit necessarium, hoc suadente Prudentia & Christianitate, Parlamentum Angliæ NECESSITATEM (explicata jamjam Justinia) quæ illos ad hanc Expeditionem impellit, hic declarant.

Primo Postulationes perhumanæ, amicabilésque de compensatione detrimentorum, & jacturæ maximæ, quæ per illos, illorúmque Invasionem passa est hæc Natio, denegatæ, rejettæque suere ab hoc ipso sedente, dominantéque Parlamento Scotiæ; quo sacto injurias illas & detrimenta in se suscepit. Quæ grandem nimis efficient Summam, si plenèæstimentur omnia; & Scotis imputetur quodcunque passa est hæc Respublica per illos, illorúmque Instructiam, perturbatione Hyberniæ, desegione Classis Anglicanæ, & tot in hac Natione Motibus, illa videlicetæstate, qua Scoti Angliam invasere; addita his omnibus ipsa Invasione.

Porrò statutum esse illis Angliam rursus invadere manifestum siet, si recordemur, Primò, quòd cam expiamenta Invasionis prioris po-

sulavimus, Hostes se Regimini hujus Reipublicæ, omnibúsque qui illi adhærebant, apertis verbis declarabant, & semina motuum

seditionionque inter nos serebant.

2. Male proposita sua prosequuntur; comque nullam omnino vel Autoritatis vel Dominii speciem in nos vendicare possunt; id tamen in se audaster susceperunt, Carolum Stuartum Regem Anglia & Hybernia in Scotia Proclamare, & cumeo agitantes, auxili-

um suum contra hanc Nationem promisere.

3. Ante nuperam Scotorum Invasionem, Parlamentum Anglia, quod suturum erat, prospiciens; Apparatus etiam eorum, & quales ad corum Partes pellexissent, sedulò notans, nec de eventu dubitans, Delegatos illuc ad agitandum (ut sanguini parceretur) misit. Omnis verò Agitatio ab illis recusata; nec datum aliud Responsum quam subitus in Angliam Excercitus eorum Progressus. Nunc etiam, cum amicabile Propositum Agitationis de pace denuo recusatum sit, ut aliam exspectemus Invasionem à ratione non est alicnum.

4. Declarationes contra nos, ut Sectarios edidere, quales contra Montistosanum, & socios ejus; in eadem classe nos cum Papistis & Malignis reputantes; quamvis ignorare non possunt fidem, quam profitemur; qui exoptamus Deum in spiritu venerari, gaudentes in Iesu Christo, non in carne nobis considentes; spem ponentes nostra justificationis, & remissionis peccatorum in sanguine Christi, & salutis per liberam Dei gratiam; ex animis nostris lugentes, quòd sint qui gratiam Dei in lasciviam convertunt: contra quos parati sumus testimonium ferre, cupientes lascivibundos illos à Magistratibus cassigari. Non possumus non existimare Cupidinem Dominatis & Emolumenti (sub prætextu Fæderis & Presbyterii) pluris esse apud illos quam pacem & charitatem Evangelii. Quibus longè inferiora reputari debentea, quæcunque nominibus Disciplinæ, vel Regiminis Ecclesistici vocitantur. Propter quæ etiam nè minima quidem violatio prædictarum pacis & charitatis sieri oportet.

Patefactis jam istorum confiliis, summa nobis incumbit N E-CESSITAS, ut enixè annitamur (Deo juvante) illis occurrere; néve unquam permittere, ut opportuno ipsis, nobis pessimo tempore, aliam Angliæ Invasionem lucrifaciant; cum destinata sua, & Exterorum auxiliis, & quorundam Nationis nostræ conjurationibus persecere; néve nimiis impensis exhauriamur plures simul visceribus nostris alendo Excercitus; nec contributionibus, prædationibus, & barbara Scotici Excercitus insolentià (si
rursus intrent) vexemur; denique nè instructum Excercitum circalimites perpetuò alere cogamur; ut Scotorum incursibus, qui
solam opportunitatem præstolantur, occurramus, à quo quidem
onere gravissimo ut populos Anglicanos (qui diu id, Scotorum
operà, ingemiscentes sustinuerunt) sublevemus, maxima nunc nobis incumbit eura. Quod etiam onus ut populo imponeretur,
pars non minima consilii eorum fuit; ut hinc populi impensarum magnitudine vexati (non reputantes urgentem adhuc earum
necessitatem) hujus Regiminis impatientes, Scotorum consiliis
adhærescere, factionem eorum inter nos promovere, Designatis
etiam eorum, datà opportunitate, inservire idonei redderentur.

Et quamvis injuriæ, proritationésque eorum (ut prædictis constat) modum excessere; nec aliud relictum contra injuriosos remedium, aut vindicatio, nisi quod præstet gladius; quod etiam (prosperante Deo) ad reddenda illis quæ meruerunt, provocare

possit, si illorum vestigiis ingrederemur;

Deum tamen attestamur, nec Dominationem, nec Vindictam, nec aliud seculi hujus emolumentum nos ad magnum hoc incaptum impellere; sed divinæ gloriæ Promotionem, justæ Libertatis (Deo potestatem præbente) sirmationem; Compensationem præteritorum, & in futurum securitatem ab ejusmodi malis & injuriis. Quæ omnia, ut conari nobis JUSTUM est & NECESSARIUM (scilicet ut nostra mala, & reatus eorum antevertamus) ità sine sanguine assequi, maximo esset nobis gaudio; útque cuncti utriusque Nationis, qui Deum timent, ducantur, deposità omni spe & considentià carnali in potentia sinceræ Religionis & sanctitatis convenire; Deumque secundum facram ejus voluntatem in verbo revelatam venerari; Quam Normam omnium actionum, & viarum nostrarum perpetuò agnoscere exoptamus.

Hen. Schell Clericus Parlamenti.

DECLARATIO Parlamenti Angliæ

DE

Nuperis eorum Conatibus, ut viâ pacificâ Discrepantias omnes dirimerent, & Errores tollerent inter Rempublicam Anglicanam & Regnum Scotia.

Huic annexæ sunt postremæ Delegatorum Scotorum Chartæ, typis excusæ, cum Parlamenti de illis censura.

Literæ etiam Parlamenti Anglia Parlamento S C O T I Æ,

Cum S COTORUM Responso; Cui replicat hac Declaratio.

Die Sabbati Julii 14. 1649.

Declaratio hac primă & secundă vice lecta, quastione proposită, suffragiis confirmata suit.

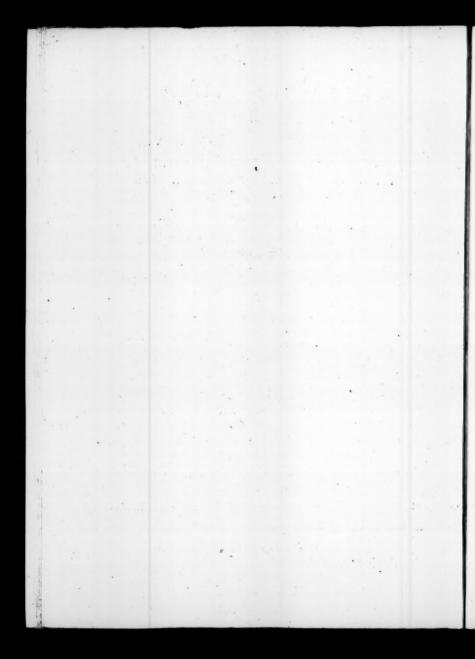
Decretum à Communibus în Parlamento conventis, ut Declaratio hac protinus typis mandetur & edatur.

Decretum etiam, ut Concilium statûs dictam Declarationem excudi curet.

Hen. Scobell Cleric. Parlamenti.

LONDINI,
Typis Matthei Simmons, in vico vulgò-vocato

Alder (gate-street. 1649.

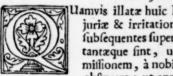

DECLARATIO

PARLAMENTI ANGLIÆ,

Quâ Errores omnes inter Rempublicam Anglicanam, & Regnum Scotiæ tollere conantur.

Die Sabbati Fulii 14. 1650.

Uamvis illatæ huic Nationi à Regno Scotiæ injuriæ & irritationes (tam præcedentes quam subsequentes superioris anni Invasionem) tales tantæque fint, ut amicalium Propositionim missionem, à nobis præsertim, justissime possint obstruere: ut appareat tamen in quantum cu-

pimus non immemores effe priftinæ eorum nobiscum societatis, in afferendo, & vindicando Religionem, Libertates publicas, & Jura utriusque Nationis contra communem Hostem; quam proni quoque simus in eadem caussa prosequenda, firmam cum illis amicitiam colere; ut ea ratione Religionis, Libertatifque Hostes impiis suis & exitialibus excidant Machinationibus; quas olim excogitatas adhuc prosequuntur in ruinam utriusque Nationis (optimorum faltem, & piorum hominum) dividendo, litélque & irreconciabiles animofitates inter eos exciendo; Non dedignati igitur sumus Parlamento Scotia ultro proponere, literis 23 die Maii nuper præteriti datis (cum hoc excusis), ut Delegati tam ex parte hujus Reipublica, quam Regni Scotia,quam citiffimè

convenirent; ut in eo conventu particularia Offensarum, quarum Compensationem postulavimus, Exponerentur, qua facta Compensatione, ulteriùs agitare, firmúnique cum illis Fædus & amicitiam inire consensimus, in eum scopum, qui Epistola prædicta expli-

catur, cui nos relegamus.

Aequo huic & amicabili Proposito non aliud redditur à Parlamento Scotiæ responsum, quam quòd incapaces nos redderet ulteriùs de postulatis pristinis agitandi; non solùm Honorem & Justitiam nuperarum transactionum nostrarum calumniando: sed etiam præsens hujus Nationis Regimen à Parlamento stabilitum publicè improbando; recusant enim alià lege nobiscum agitare, quam ut ad Regale Regimen, Domiunque Procerum revertamur; quæ ambo, experientià docti, sustuleramus non solùm ut supervacanea, sed destructiva etiam libertati illi, & securitati, quas populus Anfede destructiva etiam libertati illi, & securitati, quas populus Anfede destructiva etiam libertati illi, & securitati, quas populus Anfede destructiva etiam libertati illi, & securitati, quas populus Anfede destructiva etiam libertati illi, & securitati, quas populus Anfede destructiva etiam libertati illi, & securitati, quas populus Anfede destructiva etiam libertati illi, & securitati, quas populus Anfede destructiva etiam libertati illi etiam etiam

glicanus tot laboribus, & impensis meruit.

Tam iniquam amicissima applicationis repensationem non exspectare potuimus ab illa Natione, cujus plerumque actiones tantæ prudentiæ & pietatis specie velantur; nec alii caussæ imputamus, nisi inusitatæ animorum perturbationi, quam subitò evincere non potuerunt; dum reputaverint, hac rerum mutatione, perdita esse Beneficia, lucráque, quæ ut antea acceperant, ità in posterum fibi pollicebantur, Regibus in Anglia retentis. An verò hoc potius imputemus callidis eorum artibus infensos cives hujus Nationis excitandi, ut virtute Fæderis (à cujus obligatione Religiosa nullo modo illos absolverit) exteris adhærescant contra stabilitum hujus Nationis Regimen; exemplo etiam suo, superiore anno, cum Scotorum pars ad Arma, contra Parlamenti sui Decreta vênit; ut illegitima in Angliam Expeditioni (fic enim prætendebat) se opponeret. Cum tamen non tam orta fuit quæstio (ut credibiliter edocti fuimus) an Angliam invaderent; quam penès quam partem invadendi potestas esset.

Hæ, aut his fimiles (ut existimamus) rationes responsum illud elicuere, quod tulit postrema eorum Epistola 26 Junii data, & Prolocutori Domas Communium superscripta, qua affirmant se neque illi titulum Prolocutoris Parlamenti Anglia: neque huic Nationi Reipablica nomen tribuere posse, tanquam illi Prolocutorem esse Parlamenti Anglia, vel huic Nationi se in Reipublica formam sine Rege & Domo Procesum redigere non liceret, sine il-

lorum

lorum approbatione, tanquam nos soli (inter omnes Nationes) naturali illo Jure, innatáque caruissemus potestate & suscipiendi, & deponendi quamcunque Regiminis formam judicavimus ad salutem, securitatem, & prosperitatem nostram maximè fore conducibilem, sine venià vel consensu externorum. Cur titulos hos non possunt agnoscere, rationem reddunt, scilicet propter solenne Fædus, Trassaum, & multus Parlamentorum utriusque Regni Declarationes. Rationem satemur sepsius ab illis allegatam, utpote idoneam, sub prætextu Religionis, ad inserendum super nos Interesse suum. Cum alias in trutina restæ rationis librata minimi ponderis esse apparebit.

Pretextuum verò horum larve sepius detracte, & adeò detecte sunt Fallacie Argumentorumà Fadere & Tractatibus, ut sufficiat ad ea solummodo relegare, que à nobis jamdudum dicta, Declaratione nostrà 28 Novembris 1646. & nuper in altera 17 Februarii 1648. quas utrasque Parlamento Scotie transmissimus: adeò ut non possimus non mirari Fadus, Tractatus & Declarationes his literis ex integro memorari; nisi existimant mentionem harum rerum adeò gratam esse Deceptis quibus dam inter nos, ut nuda affirmatio sidem apud illos obtineat. Quorum gratia ulte-

riùs respondere placuit.

Nunquam liquidò constabit, aut constare potest per quodcunque dictum est in Fædere, Tractatibus aut Parlamenti Declarationibus, Parlamentum Angliæ se unquam exclusisse à libero usu & exercitio illius Juris & Potestatis, quæ inseparabilia sunt ab eo, ut supremà hujus Nationis Legislativà Autoritate, videlicet in mutando, abolendo, aut rescindendo, in toto, vel in parte, quicquid ad Regimen hujus Nationis pertinet, pro suo jure, prout bonum aut necessarium quocunque tempore judicabit.

Et certè si ejusmodi aliquod verbum (quod nusquam exstat) Parlamento potuisset excidere, quod in sensum tam iniquum detorqueri posset: non tamen existimandum est Fadus ullum, Traciatum, vel Declarationem obligare posse in iis quibus Parlamentum, sine destructione Finis ipsius omnium Parlamento-

rum, non possit cedere.

Quibus utri que rationibus hanc addamus; quodcunque Scoti ex prædictis Fædere, Tractatibus, & Declarationibus, quod commodis fuis inserviret, elicere potuissent, id totum superioris

B 3

anni Invasione (qua tamen Dei savore debellati sunt) deletum & rescissium est, quoad obligationem Angliæ; donce illi existentiam novam vitamque concedere nobis visum suerit. In quibus tamen sedulò cavendum nobis est, cùm videamus omnia tampericulosè detorqueri in eum sensum, ut Regno Scotiæ jus aliquod & po-

testas in leges, libertatesque Anglia inde accrescat.

Quòd verò nos meminisse volunt, videlicet, eos, qui nunc potestatem, autoritatémque Parlamentariam in Scotia obtinent
(quam, auxilio Imperatoris Crumwelli, & exercitús sub ejus ductu,
obtinuerunt) totis viribus obstitisse corum consiliis, qui Angliam
invadendam censuerunt; Respondemus, hujus rei memorationem non omnino vel expiare, vel compensare actualem illam
vim & injuriam huic Nationi illatam à Parlamento Scotia, qui
Autores & Jussores illius Invasionis suère; quo sacto, Regnum
Scotia restipulari tenetur non solum ad illatam injuriam, sed
etiam ad compensationem damnorum omnium, qua indè sustinuit Anglia.

Hanc compensationem postulavimus pacifica Traciatas via; quæ tamen omnino, subitóque à præsenti Scotiæ Parlamento, ultimis suis literis, denegataest; tanquam licitum esset Parlamento illius Regni injuriam facere; non item licitum Parlamento Angliæ compensationem injuriæ, pacifico quamvis modo, postulare. Quam verò aliarum injuriarum compensationem (ad quas enumerandas invitare nos videntur) exspectavimus? cum huic tam notæ manisestæque (Invasioni scilicet) non aliam reddant, quam Recriminationes, quibus referta est ultima literarum pars; quæ

ad duo capita referri possunt.

I Quod scandalis, & Opprobriis suis contra jam stabilitum Anglia Regimen adharent, eadémque denuo asseverant in Chartis Delegatorum suorum datis 2 4 Februarii 1648. quibus subscribunt Comes Lothiana, Joannes Cheisteius, & Glendonningus, nomine Regni Scotia. De quibus perlectis, perpensatisque quid censuimus, brevi Declaratione ostensum est. Quam, ut & illas Chartas, cum hisce, typis excudi jussimus; cui tamen hoc solum addemus; si obligatio Religionis, Fidesque, qua utrique Parlamento commissa est, juste perpensetur, non possumus non existimare Parlamentum Scotia hac inductum ratione potius Propositionibus nostris (ultima Charta explicitis) consentire debuisse, quibus embe

ambe Nationes firmo Fædere, & amicitià coälescentes, Religionem, Libertatémque à machinationibus Papistarum, & Prelatices maligneque factionis vindicare possent; qu'am altercationibus istis dus Nationes in tantum sejungere, & (ad minimum) sibi invicem inutiles reddere; ut indè destinata communis Hostis divisionibus nostris perficiantur. In quibus certi sumus (quomodocunque nos accusant) Illos non verè & constanter institisse fundamentis & caussis non solum adunandi duas Nationes in eis (sapiùs dictis) Fædere & Tractatu præter consensum nuperi Regis initis: sed etiam bellum contra illum instruendi ad propositum sinem assequendum.

Nec ideo de augmentatione Principii hujus in profecutione Fidei nostra querendum est; quia nuperas transactiones nostras justificat; qua illud, in quo Scotia nobiscum concurrebat, non magis nunc prægresse sunt, quam antea, cum conjuncta illa confilia sustinuit, quibus unanimiter contra nuperum Regem, & participes ejus arma sumpsimus, & in illo utriusque Regni responso; quòd consentire non potuimus Majestatem ejus muneri suo Regali restituendam esse, priusquam Regnis suis compensationem secerat pro sanguine tot innocentum subditorum in omnibus suis ditionibus, mandatis & Commissionibus ejus sus, esqui est dellum Hybernia sovisset

& produxiffet.

2 Secundo Recriminationis eorum capiti, ubi aiunt, manifestum est nuper in Anglia Regressionem fuisse, & desertionem fundamentorum corum, & Principiorum, quibus primo obligatum est utrunque Regnum, Respondemus, Rationi & Justitiæ consentaneum fuisse, illos, priusquam nobis positive tam grave crimen infixissent, operam saltem aliquam dedisse memorando nobis Principia illa, quæ nos deseruisse arguunt. Non enim nobis apparet (post seriam reputationem omnium, quæ objectat Parlamentum Scotia) Regressionem aliquam fuisse à Principiis (sic proprie dictis) illis, que primo utramque Nationem obligabant. E contrario non dubitamus, quin manifestò omnibus, qui non præjudicio occupati funt, elucescat, nos tantum abfuisse à regrediendo, ut progressi fimus in eorum prosequatione; & discrepantiam hanc inter nos & Scotos ortamesse, non à nostra Regressione à Principiis istis, sed ab eorum consistentià, non prosequendo communem illum propositum Finem, cui mutuò obligati fuimus, nempe securitatem

Religionis, & publicæ Nationum Libertais præcipuè; aliarum verò omnium Rerum, prout cum illis consistunt, aut subserviunt illis. Notum verò cunctis est summum Finem, ante principia alia primumesse intentione. Cui dum adhæserimus, licitum est mediis quibuscunque ad eum assequendum idoneis uti. Cum igitur supremus omnium Regiminum sinis sit Bonum Populi; in quo Bono primum obtinet locum recta cognitio & veneratio Dei; caussa omnium mutationum (ut nobiscum fuit) ea esse debet, quæ tendit ad illum Finem, qui Principium suit mutuæ Nationum obligationis. Qui certè Judicio insurget contra eos, qui spontanei hujus Principii desertores sunt. Cavendum igitur est nè errantes superstructuras Principia vocemus. Finis enim primum & persectissimum est Principium; media subordinata, & mutabilia sunt, quoties non satis ad Finem operantur.

Quà verò positivam Regiminis constitutionem Principium esse existimant, & illi adhærescere (quamvis à suprema autoritate mutatæ) conscientià teneri homines; manisestum erit (serià pensitatione) illos plus Dominantium commoda, quam populi gubernati bona stabilire. Ubicunque verò Populi salus particularibus Dominantium emolumentis prælata est; in illis Nationibus non inusitatum suit præcedentes Regiminis formas deponere, aliasque introducere; quamvis licitum esse nobis negant æquis iissem sun-

damentis Monarchiam in Rempublicam transmutare.

Quoniam etiam à Parlamento Scotie propositum est ut nupere transactiones in Anglia contra Fædera & Tractatus improbentur (quemadmodum ab illis illegitima Invasio Anglie) & ut quicunque pristinas prosessiones suas, & Principia descruerunt, ad ea revertantur; existimamus. Propositum hoc omitti potuisse, donec nobis demonstrassent transactiones nostras talem meruisse improbationem: aut saltem donec in easdem angustias redacti essemus, ac illi, cum superioris anni Invasionem improbaverint. Quæ tamen improbatio non à visibili Nationis illius autoritate facta est, donec Exercitus Scoticus in Anglia debellatus esset, & pars magna Excercitus nostri in illud Regnum ad prosequendam Victoriam prosicisceretur.

Declarant ulteriùs, quod nulla mutatio, vel revolutio rerum absolvere possit alterutram Nationem à Fædere & Trastatibus, &c. Hanc doctrinam non possumus admittere, dum recens adeò sit memoria

moria hostilitatis ejus Regni in Angliam superiore anno neque adhuc fecuri fumus (quamvis contrarium profitentur) quin illi, qui tam facile prziudicant, & censuras tam iniquas de transactionibus nostris pronunciant, brevi eò deveniant, ut zelo suo Monarchiam sustentent, & palàm se adjungant (ex propria sua Fæderis inter pretatione) Hosti communi, Papistis, Præsulibus, & Malignis; quorum potentia, & perniciofis machinationibus obviam ire summus erat Faderis & Tractatuum finis. Quod si accidat illos in talem mutationem perduci, absoluti tunc erimus (procul dubio) illorum sententiis, sicut nunc nostris sumus,

Optamus porrò ut nulla posthac contraria necessitas illos Papistica, Pralatica, & Maligna parti acclinare cogat; ficut necessitas illa superiore anno cosdem impulit non solummodo se adjungere & applicare, sed salutem etiam debere, & agnoscere illis, contra quos antea (ficuti nunc etiam faciunt) ut Sectarium excercitum

declaraffent.

Hanc conatuum nostrorum rationem reddere idoneum judicavinus, ut rebus recte intellectis, ansas omnes discrepantia inter nos & Scotiam præriperemus; ídque vià pacificà. Ex qua si jam divertemor, verè affirmare poterimus, non nobis vitio vertendum esse. Nec dubitamus quin omnes in hac Republica, qui protectionem ab illa sperant, & salutem Anglia optant, expergefacti tandem fallaces istas, & futiles allegationes contra nos actione sque nostras internoscent, præmoniti, ne se machinationibus illis (quomodocunque velatis) adjungant; quæ folummodo ad fovendas, & repovandas divisiones domesticas, & Exteforum lucrum spectant adempto nobis fructu omnium laborum, quos per multos annos, tantis fanguinis & thefauri impenfis exantlavimus.

er an itelia as mais a ferrer gare

tub Anticoliffent finiture or well's!

. derinder cheared , site

D shimmy I danif il Dele-

Delegatorum Scotiæ ultima Charta.

Nno Domini 1642 & postea, anno 1643 cum præpollebant in hoc Regno Pontificia, Pralatica, & maligna Partes; Honoratissima Domûs Parlamenti Charta nonnullæ, & Declarationes Regno Scotiæ impertiebantur, quibus eos fratum differentiarum hic edocerent, auxilia quoque & copias in hoc Regnum invitarent. Quibus Declarationibus alissque Chartis affirmant, & Declarant, Exercitum Parlamenti comparatum effe pro defensione Religionis, Regis Persona, Honoris, & Dignitatis, Privilegiorum Parlamenti, Jucis, & libertatis subditorum; & ut mutationi religionis obstaret. Hotibus in animo fuisse Religionem per totam Insulam corrumpere, & alterare. Eos in Scotia incepisse, scientes eadem fata utrumque Regnum manere. Eos nunc folummodo conatuum fuorum modum invertiffe, facilius existimantes utrumque perdere, fi contra Parlamentum Regnumque Angliæ prævalescant, quòd quandocunque Religio uno Regno subversa vel mutata fie, facile id in altero fiet; cum Religio vinculum & fundatio utriusque Regni felicitatis sit; quòd quacunque corruptiones in Anglià radices agant, citiffime venenum suum, & contagionens in vicinam Scotize Ecclefiam diffundent.

Declarant verum controversia statum esse Religionem, in qua reformanda tantum sibi zeli & servorisesse, ut nihil in prioribus, vel posterioribus Scotia Declarationibus referatur, quod illi seriò

non conati fint efficere.

Enixè rogant à concilio generali, ut auxilia Domibus Parlamenti à Regno Scotiæ expediant; eâ scilicet ratione, quòd hinc multum promovebitur Dei cultus, magnus itidem honor illis accrescet, ut instrumentis gloriosæ Resormationis, non hac tantum Insula, sed ulterius forsitan extendendæ in alias Ecclesias, sub Antichristiana servitute oppressas, & Pontificiæ, Prælaticæque factionis Tyrannide.

Laudant prudentiam & fidelitatem generalis Concilii Ecclesia Scotica, quòd ea proposuerint, qua conducere possint ad arctiorem, firmi orémque unionem duarum Ecclesiarum, & Nationum Anglia & Scotia, servando veritatem, & puritatem reformata Religionis, non folum contra Papismum, sed quascunque etiam

Superstitiones, Sectas, & innovationes.

Declarant etiam Reformationem Ecclesiastici Regiminis, & discipline præcipuum esse & destinatum Domorum Parlamenti scopum. In cujus perfectione, quamvis multas interruptiones & oppositiones invenerint; & adhuc in tempestate, & conflictu fint; pacem tamen, libertatem, & salutem, quas Deus Scotie concessisset, intuentur, tanquam similis misericordia Arrham, quam idem Deus bono suo tempore illis etiam destinavit; Sperantes Deum cunctos corum Conatus pro plena Reformatione omnium, quæ ad Religionem spectant, persecturum. Profitentes etiam vehemens desiderium Unitatis in Religione, partibus maxime effentialibus, doctrina, venerationis, & disciplina; ut duo hæc regna arctiùs conjuncta, frui possint Majestatis ejus facili, securo, & salutari Regimine; & populus liberiori Communione in omnibus fanctis excercitiis, & officiis adorationis. Ut constantior etiam sit securitas Religionis contra sanguineas Papistarum conjurationes, & subdolos errores Sectariorum.

Remonstrant procul esse ab eorum intentionibus & desideriis aurea fræna disciplinæ Ecclesiasticæ relaxare, & permittere ut privati homines particularium Congregationum qualibet leiturgiæ formå pro libito utantur: sed idoneum judicant conformitatem esse per totum Regnum Normis, quas lex imperat, secundum Dei verbum. Protestantur, in præsentia omniscientis Deitatis, Officia illa, quæ præstare cupierunt Domino Regi suo, & Ecclesiæ, Regnóque ejus, stabiliendo pacem publicam, & prosperitatem Majestatis ejus, Regnorúmque suorum, suisse, & semper fore solum consiliorum omnium, & conatuum corum scopum, quo liberià privatis & personalibus vel cupidi-

nibus, vel paffionibus permanere statuunt,

Frequentem faciunt mentionem Protest ationis eorum factam à fingulis utriusque Domús Membris, qua promiserunt, præsentià Omnipotentis Dei, Majestatem ejus defendere; denegantes intentionem ullam inferendi vim personæ ejus, quæ carissima

illis & semper fuit, & erit.

Declarant porrò se auxilium Scotiæ exspectare in causse hujus desensionem. Papisticæ enim Partis Præpollentia necessariò illos involvet eâdem Religionis permutatione, quæ in Anglia siet, aut bello adversus Angliam pro desensione Religionis

D 2

& Libertatis suz. Prositentur porrò, coram zterno Deo, salutem Religionis, legum, & libertatum in hoc, reliquisque Majestatis ejus Regnis summum esse consiliorum suorem tinem absque ulla intentione lædendi Majestatis ejus vel personam, vel justam potestatem. Certos se esse Deum, hominésque detestari monstrosam illam & injuriosam accusationem utriusque Domus Parlamenti, tanquam ruinam non solum Regiæ personæ, sed ipsius Monarchiæ designassent; & totum appellant mundum,

an aliquid gravius in eos dici potuisset.

Declarationes hasce & solennes Protestationes Regno Scotiæ impertiebantur, priusquam Parlamenti bello se implicuerunt Scoti. Solenne etiam Fædus inter utrumque Regnum sædumest pro defensione Religionis, & uniformitate in consessione Fidei, Ecclesiastici Regiminis formå, Directorio Cultús, & Catechismo; pro exstirpatione Papismi, Superstitionis, Hæreseos, Schismatis, Profanationis, & omnium, quæcunque sinceræ doctrinæ, & potentiæ Pietatis adversa sint; pro conservatione Juris & privilegii Parlamentorum, & libertatis subditorum; necnon pro honore & prosperitate Regis, & posteritatis ejus, & pace salu-

téque Regnorum.

Anno 1646, postquam fractæ sunt vires & potentia Hostium, Communium Domus, 17 Aprilis, Declarationem edidit (quam etiam fingulis Parochialibns Templis affigendam curavit) qua seiplos vindicant à depravationibus quibusdam, & falsis actionum suarum Repræsentationibus; quibus accusari videntur, quafi mirificis eorum successibus à Deo datis malè uti statuissent, contrà quam antea professi sint; quasi à primis (cum susceptum est bellum) intentionibus deviarent, aut eas excederent, quali à solenni Fædere, & Tractatibus inter duo Regna recederent; quali funestas distractiones producere statuerent; quo fundamentalem Regni constitutionem alterarent; quasi Ecclesiæ Regimen laxum, instabilitumque relinquerent; & eandem excercerent arbitrariam potestatem in fortunas, Personásque subditorum, quam abolere placuit Parlamento, exstirpatione Supremæ Commissionis, Cameræ stellaræ, aliarúmque ejusmodi curiarum, regulata etiam Concilii Regii exorbitatione.

Declarant porro veras eorum, & sinceras intentiones esse, & fore, Religionem in puritate ejus secundum Fadus stabilire;anti-

quum etiam & fundamentale hujus Regni Regimen à Rege,

Proceribus & Communibus fustentare.

Mense Novembris 1647, cum Communium Domui oblata est Petitio superscripta Supreme Nationis Autoritati, cum libello annexo, cui titulus, Consensio populi pro firma pace, super fundamenta Juris communis, (quam confensionem eandem este comperimus, perlectis utrisque, cum consensione illà nuper edità) Communes declararunt Contenta Chartis illis defructiva effe ipfi Parlamentorum effentia, & fundamentali hujus Regni Gubernationi. Literas quoque Imperatori mittunt, ut negotii illius transactionem in exercitu suo examinaret, & rationem Parlamento redderet. Cúmque alia Petitio superscripta Suprema Autoritati Anglia, Communibus in Parlamento conventis oblata est, 23 die ejusdem mensis; Decretum est à Communibus Petitionem illam seditiosam, & percontumacem esse approbationem & prosecutionem prioris Petitionis, & annexa Charta, cui titulus, Con sensio Populi, qua antea judicata fuit destructiva ipsi Parlamentorum effentie, & fundamentali bujus Regni gubernationi. Aliz quoque litera Imperatori missa, quibus diligentiam ejus agnoscunt, morte plectendo feditio um militem, qui Consensionis illius promotor suit, apud sativa castra prope Ware. Gratias quoque Imperatori agunt, rogantes, ut negotium illud usque ad imum scrutetur, & de Reis illius criminis, prout illi vitum fuerit pænas condignas, & exemplares fumat.

Contra has tamen Declarationes, Protestationes, Juramenta, & Fædera, magno dolore nostro, & stupore comperimus, quod, Dissen'um suum Regno Scotiæ Protestante, Rex violenta morte sublatus est. Decreta (quæ Acta Parlamenti vocantur) typis promulgata sunt, quæ vetant Principem Walliæ horum Regno-

rum Regem denunciari.

Communes nunc Westmonasterii sedentes (possquam multa Domús illius Membra incarcerata, vel vi seclusa suissent, aut se necessitate coacti subtraxissent, co quòd in Comitiis libere agere non licuit) Regale Munus, & Domum Procerum aboleverunt, autoritatem Parlamentissibi vendicantes, & sub illa specie Potessatem, Juramenta omnia Fidelitatis, quibus Regi tenebantur, annihilantes, etiam Fadus ipsum, à quo Conscientias hominum nulla Potessa terrena potest absolvere.

D 5

Com-

Comperimus quoque conatus, & consilia sustentandi licentiosam nimis libertatem, & impiam cujusvis Religionis prosessionem, ut apparet libello nuper edito, cui titulus Consensio Populi. Contra quem 26 die Januarii præteriti Testimonium præsentavimus Delegatorum Concilii generalis Ecclesiæ Scoticæ, ap-

probatum à Parlamento ejusdem Regni.

Si honoratæ Domus Parlamenti, à quibus Declarationes, & Protestationes prædicæ factæ funt, federe, liberéque transigere permissa essent; certò scimus non talia, qualia jamjam vidimus, transacta fuissent, nec tam periculosas alterationes, vi & voluntite factas, timeremus. Audacter affirmare possumus illos, magis memores Declarationum suarum & Fæderis, fore consiliis fratrum fuorum Scotiæ auscultaturos. Quamvis ergò ab illis, qui nunc gubernant, cuncta quæ antea proposuimus, neglecta suere (ideóque eorum quæ deinceps dicemus, nullam habitam fore rationem exspectemus) in prosecutione tamen praceptorum nobisà Parlamento Scotiæ, officio tenemur postulare, ut permissio nulla sit Idololatria, Papismi, Prasulatus, Hareseos, Schismatis, profanationis; ut nulla fiat mutatio fundamentalis hujus Regni constitutionis, & Regiminis per Regem, Proceres, & Con:munes; ut nihil fiat, quod Regis Caroli secundi successioni deroget, qui justus & legitimus horum Regnorum Hæres est; sed ut liberis utriusque Domus Parlamenti Confiliis Reformatio Religionis, & in ea uniformitas, secundum Fadus, stabiliatur; speciatim ut stabiliantur Regimen Presbyteriale, Confessio fidei, Directorium venerationis, & Catechismus; ut agnoscatur Jus Caroli secundi in his Regnis, & satisfactione utrique Regno facta, ad Regale suum Munus admittatur. Quod si, contra nostros conatus, & ardentia defideria, Communes nunc Westmonasterii sedentes aliter in prædictis omnibus, vel aliquibus progredientur, nos nomine Parlamenti & Regni Scotia, Hisce dissentimus, & solenniter protestamur, ut insontes simus, coram Deo & hominibus, malorum, confusionum, miseriarum, & calamitatum, quæ dittractis hisce Regnis evenire possint.

Feb. 24. 1648.

Lothian. Jo. Cheistey. Guil. Glendonning.

Parlamentum Angliæ, acceptà Chartà 24 Februarii 1048. datâ, subscriptà à Comite Louthiano, Joanne Chesleio Milite, & Magistro Glendonningo nomine Regni Scotie; Eadémque seriò pensitatà

Eclarant prædictam Chartam multa continere fcandala, & Opprobria contra justas hujus Parlamenti Progressiones, & Assumptionem Potestatis, ex parte illius Regni, in leges, & Regimen hujus Nationis,

fummo ejusdem dehonestamento.

Denno, declarant Inventoribus, & subscriptoribus ejusdem inesse sudium excitandi seditiones, & sundamina novi, cruentíque belli in hac Natione, ut sub speciosis prætextibus illà Chartà contentis, occasionem lucrifaciant iterandi nuperam eorum persidiosam Invasionem. Ulterius Declaratum est, quòd quicunque in Anglià, vel Hybermià, vel sub eadem Ditione agentes, adjungent sele, adherescem, aut auxilia spontanea præstabunt prædictis ullis Inventoribus, & Subscriptoribus de Regno Scotia, in prosecutione sundaminum in prædictà Chartà jactorum, pro excitatione novi cruentíque Besti in hac Natione, Rebelles sunt, & Perduelles contra Rempublicam Anglia, & in illos ut Rebelles & Perduelles statutum erit.

Henricus Scobell, Cleric. Parlamenti.

Literæ Parlamenti Angliæ

Parlamentum Scotia.

Domini, Generosique !

Andarum est mihi à Parlamento Anglia, ut id postulem, ut per Dominationem vestram Parlamento scotia innotescat, multa nos habere justæ Offensionis, ex parte hujus Nationis & Reipublicæ, quæ nota faciamus, & quorum compensationem postulemus à Parlamento & Regno Scotiæ. Quæ figillatim commemorare (utpote vulgò nota, & memoria fatis recenti) non necessarium ducimus; cupidi imprimis satagendi, ut Compensatio vià pacificà fiat. Proponimus ergò, ut Delegati ex parte utriusque Nationis constituti, idoneo aliquo loco, mutuo confensu, conveniant. Cui Conventui Delegati, ex parte hujus Reipublicæ, à Parlamento Anglia mittentur, instructi ad particularia illa, de quibus conqueruntur, recensenda. Quibus si satisfiet, Parlamentum Anglia lubenti animo Delegatis suis ulteriorem dabit Potestatem', cum instructionibus ad agitandum, & concludendum firmum, arctumque Fcedus amicitiæ inter utramque Nationem. Quo fiet, ut (Deo concedente) conserventur hæ Nationes in Pace perpetua & felici fruitione Religionis in puritate ejus, & civilis Libertatis, non obstantibus multis illis, impiisque machinationibus, quas nunc tam fecreti quam aperti Hostes utriusque Nationis contra illas moliuntur. Hæc fumma Mandatorum mihi est, si præterea tantum Parlamentum Scotiæ rogavero, ut Responsum suum per hunc Nuntium, qui eò solùm miffus eft, reddant.

Westmonasterii 23 die Maii 1650. Servus vester humillimus
GUILIELMUS LENTHAL
Prolocutor Parlamenti Anglia.

CHARTER CHARTE

Responsum Parlamenti Scotia.

Rdines Parlamenti hujus Regni literas acceperunt dat e 23 die Maii 1649 fignatas à Te, se Prolocutore Parlamenti, & scriptas nomine Anglicane Respublice. Quos Titulos, propter Fadus, Tratiatus, & Declarationes complures Parlamentorum utriusque Regni, non possumus agnoscere.

Quoad earum contenta, multa illa justa offensionis, in quibus campensatio ab hoc regno postulata est, generaliter tantum nominata, responsum particulare non belle possunt accipere. Quòd fi generalibus illis dictis intellecta fit nupera illegitima Invafio Anglia; tunc rogant, ut Protefationis fuz contra Illam in Parlamento, & Oppositionis illi postea ab eisetiam in armis facta (qua arma non deposita suere, donec Przsidia Bervici, & Carleola Regno Anglie reddita funt) recordemini; unà cum literis Communium Domûs, generali hujus Ecclesia Concilio scriptis tertio die Augusti 1648. Quod etiam Imperator Crumwellus authoritate instructus ab utraque Domo Par lamenti, quinto die prateriti Octobris, Ordinibus hujus Regni repræsentavit injurias Regno Anglie prædicta Invafione illatas, atque illine postulavit, ut nomine Regni Scotiz fecuritatem pez flarent nullos corum, qui Invafione illa vel agentes vel contentienes fuiffent, publico aligno munere deincepe functuros, quod non folum concessum, confirmatumque in Parlamento fuit; sed Acta omnia, pro illius Invafionis profecutione, abolita funt, & Progressiones illuc spectantes publice improbatz. Quod fi aliz alique injurie nobis innotescant, parati erimus, tale Responsum, quale Potiulatis juste fatisfaciat, reddere.

Si vero Obligationes Religionis, Fidelitatis Regi, & mutuze inter duo Regna amicitia impartiarie considerentur, secundum solenne Fadus, Professiones, & Declarationes útrinsque Regni, Ordines Parlamenti justam sibi esse conquerendi caussam existimant de nuperis in Argina transactionibus, de Religione de

D

sublato Rege, de mutato fundamentali Regni illius Regimine. Contra quæ & Ecclefia, & Regni hujus Delegati Protestationes & Testimonia sua dederunt, quibus adhuc adhærescunt. Ononiam autem manifestum est nuper in Anglià Regressionem suisse. & defertionem Fundamentorum & Principiorum, quibus primò obligatum-est utrumque Regnum; à Parlamento hujus Regni propositum est, ut nuperæ transactiones in Anglia, contra Fœdus & Tractatus, improbentur; quemadmodum hic improbata fuit Invalio Anglia; & ut quicunque priftinas Professiones fuas, & Principia deseruerunt, ad ea revertantur. Quibus jactis fundamentis, contenti funt Ordines potestatem dare Delegatis ex parte hujus Regni, agitandi cum Delegatis utriusque Domûs Parlamenti Anglie (dum libere sedeant) de omnibus justa querimoniz, qua ab alterutra Natione alteri objectentur; Potellatem etiam dare reparandi, & compensandi, nec non faciendi quicquid ulterius conducere possit ad continuandam selicem Pacem & Unionem inter duo Regna. Que nullis unquam fundamentis tam certis stabiliri possunt, quam pristinis Traciatibus, & solenni Fadere: à quibus ut nulla mutatio, vel revolutio rerum absolvere potest Regnum alterutrum : ita nullus unquam successus qualiscunque (sic Deo confidimus) nos ab illis divertere valebit. Sed ut maxima nobis hactenus cura fuit, ità in futurum (Deo juvante) erit, liberos nosmetipsos servare alterutrinque, ut nec ex parte hac, Papistica, Pralatica, & Maligna factioni nos adjungamus: nec ex altera illis, qui hostes funt fundamentalis Regiminis per Regem & Parlamentum, & qui Errores, Hærefes, & Schismata fustentant. Nihil aliud est mihi in mandatis à Parlamento hujus Regni, nifi ut fignificem nullum literis eorum datie quinto die Martii præteriti redditum effe Responsum.

Edenburgi 26. Junit 1649. Servus vester humillimus

Londonn Cancellarine,

Præses Parlamenti.

